

Standard č. 14:**Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty****Kritérium 14a:**

Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.

Při výkonu SPO zprostředkovávají a doporučují zaměstnanci OSPOD a ÚSDP klientům a jejich rodinám odborné služby a kontakty na specializovaná pracoviště, neziskové organizace a občanská sdružení, která jim pomohou v řešení jejich náročné životní situace.

Seznam odborných pracovišť, se kterými nejčastěji spolupracujeme:**1) Zdravotnická zařízení**

Dětská psychiatrická ambulance, dětský lékař, Psychiatrická nemocnice – dětské odd.

Dětské a dorostové detoxikační centrum Praha – akutní léčba intoxikace drogou - www.nmskb.cz

Centrum dorostové a vývojové psychiatrie – protialkoholní ambulance, toxikologická ambulance, středisko pro Psychoterapii a rodinnou terapii, adiktologická ambulance – www.vfn.cz

Sananim – poskytování pomoci pro osoby s drogovou závislostí - www.sananim.cz

DROP IN – prevence a léčby drogových závislostí - www.dropin.cz

CKI PN Bohnice – akutní psychologická a psychiatrická pomoc - www.bohnice.cz

2) Psychologická zařízení

Obvodní pedagogicko psychologická poradna – psychologická pomoc a poradenství dětem ve školním věku - www.ppp9.cz

Dětský psycholog, etoped

3) Střediska výchovné péče – poradenská a terapeutická pomoc, krátkodobé pobyty

SVP Klíčov – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - www.klicov.cz/svp/

SVP ambulance Praha 10 – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - www.klicov.cz/svp/

Diagnostický ústav a SVP – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - www.dum-praha.cz

SVP Dvojka – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - www.ddsp2.cz

SVP Dobřichovice – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - www.svpd.cz

Zařízení pro děti - cizince – poradenská a terapeutická pomoc pro děti a mládež - zdcpraha.cz

4) zařízení pro okamžitou pomoc

Dům tří přání – kompletní podpora dětí v ohrožení, sociální terapeutická práce s dítětem - www.dumtriprani.cz

FOD Klokánek – pomoc týraným, zanedbávaným, zneužívaným, opuštěným a jinak ohroženým dětem - www.fod.cz

Dětský domov Charlotty Masarykové – pomoc týraným, zanedbávaným, zneužívaným, opuštěným a jinak ohroženým dětem - www.ddchm.sluzby.cz

SOS dětské vesničky – pomoc týraným, zanedbávaným, zneužívaným, opuštěným a jinak ohroženým dětem, kompletní podpora dětí v ohrožení, preventivní pomoc pro rodiny, služby pěstounům, apod. - www.sos-vesnicky.cz

5) Služby pro rodiny s dětmi

DC Paprsek – komplexní péče o děti a mládež s mentálním a kombinovaným postižením - www.dcpaprsek.org

STŘEP – sanace rodiny, terapeutická činnost, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, nácvik rodičovského chování, které napomáhá snížit rizika odebrání dětí z rodin - www.strep.cz

HoSt – Homestart Česká republika – aktivizační služby, sanace rodiny - www.hosthome.sluzby.cz

Komunitní centrum Motýlek – aktivity pro děti a rodiče se zdravotním postižením a znevýhodněné děti - www.motylek.org

LATA – pomáhá ohroženým dětem a jejich rodinám, cílovou skupinou jsou klienti ve věku 13 až 26 let, které mají potíže v oblasti vztahů s blízkými, kamarády atd. - www.lata.cz

CSSP Azylový dům – tréninkové bydlení pro matky s dětmi - www.csspraha.cz

Azylový dům SKP Horní Počernice – azylové bydlení pro rodiny s dětmi na přechodnou dobu - www.skphopo.cz

Natama – institut náhradní rodinné péče, specializované a odborné poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodinu, specifická terapie pro děti a rodiny, profesionální podpora pěstounských rodin v rámci dohody o výkonu PP - www.natama.cz

Rozum a cit – podpora náhradní rodinné péče - www.rozumacit.cz

Proxima Sociale – Podpora a pomoc dětem a mladistvým a dalším občanům v obtížné životní situaci, podpora pomoci ženám a dětem, kteří se ocitli bez domova, poradenství při ztrátě zaměstnání a nepříznivé životní situaci, azylové bydlení - www.proximasociale.cz

Dětské krizové centrum – odborné poradenství a služby v oblasti prevence, diagnostiky a terapie v rámci syndromu CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte) - www.ditekrize.cz

Dobrá rodina – Poradenství, podpora a pomoc pěstounským rodinám, doprovázení pěstounských rodin - www.dobrarodina.cz

RC Rouda – Rodinné centrum, komunitní centrum, mateřské centrum, dětský klub, odborné poradenství, vzdělávání, odborná činnost v rámci podpory, pomoci a poradenství pěstounským rodinám, doprovázení pěstounských rodin - www.rc-rouda.cz

Barevný svět dětí – pomoc, podpora a poradenství biologickým a pěstounským rodinám, doprovázení pěstounských rodin - www.barevnysvetdeti.cz

Cestou necestou, z.ú. – Krizové centrum pro rodinu, poradenství, podpora a pomoc pěstounským rodinám, doprovázení pěstounských rodin - www.cestounecestou.org

CSS Hvozdy – Centrum sociálních služeb, sociální péče, sociální prevence, odborné sociální poradenství. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odborné poradenství a terapeutická práce v rozvodových situacích, pomoc a poradenství rodičům s výchovnými problémy dětí doma i ve škole, sourozeneckými problémy a mezigeneračními problémy v rodině, odborná pomoc a poradenství v situacích souvisejících se ztrátou bydlení, zaměstnání, traumatem v rodině či závislostmi nebo nevhodným chováním s dopadem na rodinu - www.css-hvozdy.cz

SOS dětské vesničky – kompletní podpora dětí v ohrožení, preventivní pomoc pro rodiny, služby pěstounům apod. - www.sos-vesnicky.cz

6) Nizkoprahová zařízení

Jahoda, Džagoda, Jahůdka – pro děti i mládež, pomáhá řešit problémy v rodině, ve škole, i v osobním životě, bezpečné trávení volného času, terénní sociální práce s dětmi a mládeží - www.jahoda.cz

Neposeda – pro děti i mládež, pomáhá řešit problémy v rodině, ve škole, i v osobním životě, Bezpečné trávení volného času - www.neposeda.eu

Pacifik – (v rámci KC Motýlek) poradenství a trávení volného času pro děti a mládež v tíživých situacích - www.motylek.org.

7) Ostatní poradenské služby

Integrační centrum Praha – poradenství a pomoc v oblasti integrace migrantů a cizinců ze třetích zemí na území hl. m. Prahy - www.icpraha.com
InBáze – pomoc migrantům a jejich rodinám v životě v ČR – www.inbaze.cz
Centrum soc. služeb – poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy – www.csspraha.cz
Občanská poradna Remedium – bezplatné právní poradenství - www.remedium.cz
ESET HELP – právní psychosociální poradenství - www.esethelp.cz
Acorus – pomoc osobám ohroženým domácím násilím - www.acorus.cz
Projekt Magdala – Arcidiecézní charita Praha – odborné sociální poradenství, krizová pomoc, sociálně-terapeutické služby, bezpečné ubytování s utajenou adresou, krizová a komplexní následná pomoc osobám ohroženým domácím násilím - <http://praha.charita.cz/>
DOM LANO – Dům na půli cesty pro mladé lidi do 25. let - www.dom-os.cz
PMS – práce s pachatelem a obětí tr. činu - www.pmscr.cz
Bílý kruh bezpečí – odborná, bezplatná a diskrétní pomoc obětem a svědkům trestných činů - www.bkb.cz
DONA linka – služba telefonické krizové pomoci pro osoby ohrožené domácím násilím - www.donalinka.cz
ROSA – pomoc ženám jako obětem domácího násilí a jejich dětem v oblasti prevence násilí - www.rosa-os.cz
Naše Dítě – pomoci týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem, které se ocitly v obtížné životní situaci - www.nasedite.cz
HELP Linka – psychologické, soc.-právní, soc.-zdravotní poradenství pro vztahy v celé rodině - www.nasilivevztazich.cz
Soc. poradna pro sluchově postižené – poradenství a pomoc v soc. právní oblasti sluchově postižených - www.frpsp.cz
Národní centrum bezpečného internetu – prevence a pomoc při řešení kyberkriminality a elektronického násilí páchaného na dětech a dětmí - www.safeinternet.cz
Centrum Alma – poradenská a konzultační činnost pro abstinující ženy (alkohol, drogy) - www.centrum-alma.cz
KC RIAPS – komplexní péče o člověka v obtížných životních situacích - www.mcssp.cz
Arcidiecézní charita Praha – Projekt Magdala – odborné sociální poradenství. Krizová pomoc, zajištění bezpečného ubytování s utajenou adresou, asistence při jednání s úřady, sociálně terapeutické služby - <http://praha.charita.cz/sluzby/magdala/>
Linka Bezpečí – telefonická krizová pomoc a odborné poradenství - <http://www.linkabezpeci.cz/>
Intervenční centrum Praha – sociálně-právní, právní a psychologické poradenství obětem domácího násilí, individuální, párové a skupinové konzultace - www.intervencnicentrum.cz

8) Volnočasové aktivity

Zajíček na koni – příroda a integrace pro děti s handicapem z Prahy 14 - www.zajiceknakoni.cz
Čtrnáctka – provoz dopolední školky pro děti předškolního věku, pořádání zájmových kroužků, kurzů a workshopů - www.centrum14.cz
Dům dětí a mládeže – možnost sportu, jazyků, tance, divadla, keramiky, kreslení, PC hry, hra na hudební nástroje a zpěv - www.ddmp Praha9.cz
Kamiwaza karate – sportovní klub karate - www.kamiwaza.cz
Sportovní klub Spektrum Praha – softbalový odd. pro děti - www.spectrumpraha.cz
Turistický oddíl Orion – pravidelné, víkendové a letní akce pro děti všeho věku - www.93-oddilorion.wbs.cz
Dětské studio Pohádka – školka, kroužky, cvičení, tanec pro děti do 2,5 do 6 let - www.pohadka-praha14.cz
Neposeda – poradenství a pomoc dospívající mládeži, vhodné trávení volného času - www.neposeda.org
Pět P – smysluplné trávení volného času s dospělým dobrovolníkem - www.petp.cz
MC Klubíčko – volnočasové aktivity pro rodiny s menšími dětmi - www.mcklubicko.cz
Plechárna – kreativní a volnočasové aktivity pro děti a mládež na území MČ Praha 14 - <http://www.plecharnacernymost.cz/>

Kriterium 14b:

Orgán sociálně-právní ochrany se intenzivně věnuje oblasti přípravy na samostatný život u dětí starších 16 let, které se nacházejí v ústavní výchově, v náhradní rodinné péči nebo v péči kurátorů.

1) Děti starší 16 ti let v ústavní výchově

- cílem a kritériem je zajištění včasné přípravy na život dítěte po dosažení zletilosti,
 - rovněž dětem vyrůstajícím ve složitých podmínkách zpřístupnit základní informace a dovednosti, jak začít samostatně žít po dosažení zletilosti,
 - snahou je veškeré činnosti koordinovat s příslušným ústavním zařízením,
- a) Volba povolání – zjistit, jaké povolání by chtělo dítě vykonávat, zda je to reálné a co je pro to třeba udělat.
 - b) Další profesní vzdělávání – zjistit, zda a případně jakou školu dítě může, chce, nebo bude dále studovat, aby se připravilo na budoucí povolání.
 - c) Zaměstnání – zjistit dosavadní praxi a v jakém v oboru, informovat dítě o způsobu ucházení se o pracovní místo, pomoci mu vytvořit vlastní životopis, motivační dopis, seznámit ho s druhy pracovních smluv, s možnostmi ukončení pracovního (služebního) poměru, s možnými riziky (např. placení pojistného při brigádě, práce bez pracovní smlouvy, kontrola platby zdravotního a sociálního pojištění zaměstnavatelem), na které by si dítě mělo dávat pozor, a informovat ho o způsobu odměny za práci. Dále poučit dítě o tom, že pokud se ocitne bez zaměstnání, je jeho povinností zaevidovat se na Úřadu práce a společně s nimi hledat vhodné pracovní příležitosti, případně další možnosti vzdělávání např. v podobě vhodných rekvalifikačních kurzů.
 - d) Příspěvky a sociální dávky – poučit dítě o tom, kdy a za jakých okolností mohou být dávky vypláceny a kam se má dítě s žádostí o ně, obrátit.
 - e) Samostatné bydlení – vysvětlit dítěti, co obnáší samostatné bydlení, co je potřeba zajistit (např. nájemní či podnájemní smlouva, kauce na bydlení, smlouvy na odběr vody, plynu, elektřiny, topení, SIPO).
 - f) Vedení domácnosti – informovat dítě o tom, co obnáší samostatné vedení domácnosti, (např. placení složenek, úklid, nákupy, vaření, praní, žehlení, pojištění domácnosti a možná rizika).
 - g) Hospodaření s vlastními financemi – zřízení vlastního účtu v peněžním ústavu, vedení rozpočtu domácnosti (např. účelně si rozvrhnout peníze do další výplaty, snažit se ušetřit si nějaké peníze na „horší časy“), poučení o případném riziku v podobě půjčky, dluhů, různých splátek, exekuce).
 - h) Vztahy – vysvětlit dítěti důležitost mezilidských vztahů, se kterými se bude v životě setkávat. Jak se správně k lidem chovat a jak nikoli, a jak nést případné následky svého nevhodného chování.
- **rodinné** – v rámci možností udržovat rodinné vztahy, vzájemně si pomáhat, být si oporou v životě. Pokud je to s ohledem na konkrétní případ možné, vysvětlit dítěti jakou důležitou a základní roli má rodina po celý jeho život.
 - **přátelské** – umět si vybrat v životě dobré přátele, kteří dokážou pomoci a poradit v různých životních situacích, na které se může s důvěrou obrátit, a kteří mu skutečně i (v případě potřeby)

pomohou.

- **partnerské/manželské** – vysvětlit dítěti, jak je důležité si vybrat vhodného partnera (např. bez závislostí, bez kriminální minulosti, bez agresivních sklónů), dále který má smysl pro pracovní povinnosti a pro povinnosti jako takové, umí hospodařit s financemi, má slušné chování atd.
- **školní/zaměstnanecké** – dodržovat zásady slušného chování ve škole i v zaměstnání (např. ke spolužákům, kolegům, autoritám, nadřízeným i podřízeným).

Principy zdravých a nezdravých vztahů – důležité je i dítě informovat o tom, jak se v životě chovat, co je správně a proč, co není, co je to morálka, etika, proč je výhodnější se chovat správně, rizika nevhodného chování a jejich možné následky.

- i) Sexualita – základní poučení o ochraně zdraví, prevence před pohlavně přenosnými chorobami, prevence před nechtěným otěhotněním, možnosti antikoncepce, poradenství o plánovaném rodičovství a rodičovská odpovědnost.

Vyrůstá-li dítě v rodině, která neplní svoji funkci a která neumí, nemůže, nedokáže připravovat své dítě na budoucí samostatný život v souladu se zákony a společenskou morálkou, může se ocitnout dítě v ústavní péči. V tomto případě se kurátor nebo kurátorka pro děti a mládež stává koordinátorem či koordinátorkou případu a koordinuje spolupráci mezi ústavem, rodinou a dalšími subjekty a společně naplňují výše uvedené body ku prospěchu a zájmu dítěte, včetně případného navázání spolupráce se sociálním kurátorem či kurátorkou.

2) Děti v náhradní rodinné péči

- cílem a kritériem je zajištění včasné přípravy na život dítěte po dosažení zletilosti,
- rovněž dětem vyrůstajícím ve složitých podmínkách zpřístupnit základní informace a dovednosti, jak začít samostatně žít po dosažení zletilosti,

Příprava dítěte v náhradní rodinné péči na samostatný život po dosažení zletilosti probíhá ve spolupráci s osobami odpovědnými za výchovu tohoto dítěte. Důležitým předpokladem je stanovení potřeb klienta zaměřených na vstup do samostatného života. Tyto vycházejí z vyhodnocování situace dítěte a z individuálního plánu rodiny a dítěte a v případě ÚSDP též z Plánu rodiny.

Pracovník či pracovnice OSPOD / ÚSDP poskytne v rámci poradenské činnosti, veškeré dostupné informace dítěti i osobám zodpovědným za jeho výchovu o možnostech dalšího vzdělávání, profesního rozvoje a volby budoucího povolání. V případě potřeby pomůže nalézt vhodnou formu financování tohoto vzdělávání, například součinnosti při žádosti o poskytnutí finanční pomoci prostřednictvím nadačního fondu, který podporuje vzdělávání dětí v náhradních rodinách:

- Nadační fond J&T - www.nadacnifondjt.cz cílovou skupinou jsou konkrétní pěstounské, osvojitelské rodiny – příspěvky se odvíjí od počtu a zdravotního stavu dětí v pěstounské či poručenské péči nebo adopci.
- Nadační fond Livie a Václava Klausových – www.nadacnifondklausovych.cz , cílovou skupinou je uchazeč, který má jasnou představu o celkových nákladech na studium a o požadavcích na plnění ze strany Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových.
- Fond Jarmily Schulzové pro pomoc dětem v NRP - <http://www.nros.cz/> Účelem Fondu je podpora vývoje, výchovy a vzdělávání dětí v náhradní rodinné péči, uplatnění dětí v jejich dalším životě, podpora náhradních rodin pečujících o děti se specifickými potřebami a jejich rodičovských kompetencí.
- Sociálně nadační fond - www.socialninanadcnifond.praha.eu, fond je založen hl. m. Prahou, v rámci 4 vyhlášených programů jsou podporovány děti v pěstounských rodinách, lidé se zdravotním znevýhodněním a dále rodiny ohrožené ztrátou bydlení či bez stabilního bydlení

V rámci poradenství pracovník či pracovnice OSPOD / ÚSDP, podá informace k podmínkám nároku na získání dávky zaopatřovacího příspěvku, předá kontakty na sociální kurátory / kurátorky ÚMČ a v případě potřeby pomůže zprostředkovat kontakt klienta se sociální kurátorkou / sociálním kurátorem ÚMČ. Zároveň podá informace k nárokům na možnosti získání finančních příspěvků po odchodu klienta z NRP.

V oblasti bydlení poskytne pracovník či pracovnice OSPOD / ÚSDP veškeré dostupné informace klientovi o možnosti ubytování mimo NRP – informace o možnostech ubytování v ubytovnách, domech na půl cesty a dalších organizací, které umožňují ubytování studentům při dalším vzdělávání (internáty, domovy mládeže, studentské koleje).

Jsou to především:

- Dům otevřených možností, o.p.s DOM – www.dom-os.cz – Dům na půli cesty je sociální služba pro mladé lidi ve věku od 18–26 let, kteří se nacházejí v obtížné rodinné a sociální situaci a musí se osamostatnit.
- DOMOV NA PŮL CESTY MAJÁK – www.ekumsit.cz – Cílovou skupinou jsou mladí lidé ve věku 18–26 let, kteří opouštějí zařízení náhradní výchovné péče nebo v nich prožili část svého života, či přicházejí z rodin ohrožujících jejich vývoj.

V rámci doprovázení pěstounských rodin poskytuje pracovník / pracovnice ÚSDP ve spolupráci s pracovníkem / pracovnicí OSPOD pomoc při přípravě klienta na vstup do samostatného života v oblasti finanční gramotnosti, v oblastech vztahových – v rámci náhradní rodiny, vztahu s biologickou rodinou, vztazích s vrstevníky, dále v partnerských vztazích. V případě potřeby nalezne pracovník či pracovnice možnost odborného poradenství prostřednictvím odborníků na danou oblast – individuální/skupinová terapie, pomoc finančního poradce, sexuologa apod.

V rámci doprovázení náhradní rodiny se pracovník či pracovnice ÚSDP ve spolupráci s pracovníkem / pracovnicí OSPOD zaměří na kooperaci náhradních rodičů s dítětem v NRP při vedení domácnosti, hospodaření s finančními prostředky a celkovému chodu rodiny.

Pracovník či pracovnice ÚSDP ve spolupráci s pracovníkem / pracovnicí OSPOD dále zajišťuje podporu rodin a dětí v NRP síťováním služeb – poskytne informace o vhodných následných službách v místě bydliště klienta, kdy klienta seznámí s účelem a cílem těchto služeb, předá kontakt a sám kontaktuje vybranou službu, kde klienta doprovodí, přírodně sjedná společné setkání pracovníků vybrané organizace a klienta.

3) Děti starší 16 ti let v péči kurátora pro mládež

- cílem a kritériem je zajištění včasné přípravy na život dítěte po dosažení zletilosti,
- rovněž dětem vyrůstajícím ve složitých podmínkách zpřístupnit základní informace a dovednosti, jak začít samostatně žít po dosažení zletilosti,
- činnosti jsou koordinovány s dalšími poskytovateli sociálních a návazných služeb a rodiči či osobami odpovědnými za výchovu nezletilého dítěte.

Je-li dítě starší 16ti let klientem kurátora či kurátorky pro děti a mládež, v souladu s vyhodnocením situace dítěte a stanovením cílů v individuálním plánu ochrany dítěte, kurátor či kurátorka pro děti a mládež spolupracuje s dítětem, jeho rodinou a dalšími subjekty, které se podílejí na jeho vývoji a výchově.

Jedná-li se o rodinu dysfunkční, neúplnou, simplexní či na nižší sociokulturní úrovni, v rámci koordinace případu spolupracujeme s odborníky z různých odvětví. (Střediska výchovné péče, neziskové organizace a občanská sdružení, která jsou zaměřena na práci s mládeží atd.)

- a) Volba povolání – zjistit, jaké povolání by chtělo dítě vykonávat, zda je to reálné a co je pro to třeba udělat.
- b) Další profesní vzdělávání – zjistit, zda a případně jakou školu dítě může, chce, nebo bude dále studovat, aby se připravilo na budoucí povolání.
- c) Zaměstnání – zjistit dosavadní praxi a v jakém v oboru, informovat dítě o způsobu ucházení se o pracovní místo, pomoci mu vytvořit vlastní životopis, motivační dopis, seznámit ho s druhy pracovních smluv, s možnostmi ukončení pracovního (služebního) poměru, s možnými riziky (např. placení pojistného při brigádě, práce bez pracovní smlouvy, kontrola platby zdravotního a sociálního pojištění zaměstnavatelem), na které by si dítě mělo dávat pozor, a informovat ho o způsobu odměny za práci.
Dále poučit dítě o tom, že pokud se ocitne bez zaměstnání, je jeho povinností zaevidovat se na Úřadu práce a společně s nimi hledat vhodné pracovní příležitosti, případně další možnosti vzdělávání např. v podobě vhodných rekvalifikačních kurzů.
- d) Příspěvky a sociální dávky – poučit dítě o tom, kdy a za jakých okolností mohou být dávky vypláceny a kam se má dítě s žádostí o ně, obrátit.
- e) Samostatné bydlení – vysvětlit dítěti, co obnáší samostatné bydlení, co je potřeba zajistit (např. nájemní či podnájemní smlouva, kauce na bydlení, smlouvy na odběr vody, plynu, elektřiny, topení, SIPO).
- f) Vedení domácnosti – informovat dítě o tom, co obnáší samostatné vedení domácnosti, (např. placení složenek, úklid, nákupy, vaření, praní, žehlení, pojištění domácnosti a možná rizika).
- g) Hospodaření s vlastními financemi – zřízení vlastního účtu v peněžním ústavu, vedení rozpočtu domácnosti (např. účelně si rozvrhnout peníze do další výplaty, snažit se ušetřit si nějaké peníze na horší časy), poučení o případném riziku v podobě půjčky, dluhů, různých splátek, exekuce).
- h) Vztahy – vysvětlit dítěti důležitost mezilidských vztahů, se kterými se bude v životě setkávat. Jak se správně k lidem chovat a jak nikoli, a jak nést případné následky svého nevhodného chování.
- **rodinné** – v rámci možností udržovat rodinné vztahy, vzájemně si pomáhat, být si oporou v životě. Pokud je to s ohledem na konkrétní případ možné, vysvětlit dítěti jakou důležitou a základní roli má rodina po celý jeho život.
 - **přátelské** – umět si vybrat v životě dobré přátele, kteří dokážou pomoci a poradit v různých životních situacích, na které se může s důvěrou obrátit, a kteří mu skutečně i (v případě potřeby) pomohou.
 - **partnerské/manželské** – vysvětlit dítěti, jak je důležité si vybrat vhodného partnera (např. bez závislosti, bez kriminální minulosti, bez agresivních sklónů), dále který má smysl pro pracovní povinnosti a pro povinnosti jako takové, umí hospodařit s financemi, má slušné chování atd.
 - **školní/zaměstnanecké** – dodržovat zásady slušného chování ve škole i v zaměstnání (např. ke spolužákům, kolegům, autoritám, nadřízeným i podřízeným).

Principy zdravých a nezdravých vztahů – důležité je i dítě informovat o tom, jak se v životě chovat, co je správné a proč, co není, co je to morálka, etika, proč je výhodnější se chovat správně, rizika nevhodného chování a jejich možné následky.

i) Sexualita – základní poučení o ochraně zdraví, prevence před pohlavně přenosnými chorobami, prevence před nechtěným otěhotněním, možnosti antikoncepce, poradenství o plánovaném rodičovství a rodičovská odpovědnost.

V rámci výkonu sociální kurately pro děti a mládež kurátor či kurátorka pro děti a mládež, jako koordinátor či koordinátorka případu maximálně minimalizuje možná rizika a úskalí složitého věkového období dospívajícího dítěte, složitých životních situací, emočně náročných situací, rizikového chování. Vzhledem k tomu, že naše městská část se nachází v lokalitě, kde je vysoký výskyt různých národnostních menšin a osob ohrožených sociálním vyloučením. Tyto aspekty jsou v práci kurátora či kurátorky pro děti a mládež zohledněny.

S každým dítětem pracuje kurátor či kurátorka pro děti a mládež individuálně z multidisciplinárního hlediska ve spolupráci s různými odborníky a poskytovateli odborných služeb (např. psycholog, pedagog, etoped, psychiatr, psychoterapeut atd.), včetně případného navázání spolupráce se sociálním kurátorem či kurátorkou.

Seznam podkladů: Standard č. 14
--

- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
